

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 листопада 2024 року**

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач науково-методичної лабораторії управлінської діяльності та забезпечення якості освіти, старший викладач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеської академії непевної освіти Одеської обласної ради» , к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №7, від 26 грудня 2024 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21-22 листопада 2024 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського , 2024. 134 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2024

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ-ЛОГОПЕДА: АНДРАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Професія вчителя-логопеда вимагає глибоких знань, практичних навичок та постійного самовдосконалення. Якісна підготовка майбутніх фахівців зі спеціальності 016.01 «Спеціальна освіта. Логопедія» є запорукою успішної корекційної роботи з дітьми, які мають порушення мовлення.

Вчитель-логопед – це не просто педагог, який займається діагностикою, усуненням мовленнєвих недоліків, запобіганням вад мовлення, пропагуванням логопедичних знань, це – загалом високоосвічена людина зі стійкими моральними нормами та цінностями, яка творчо підходить до своєї роботи, з повагою та любов'ю ставиться до кожної дитини, незважаючи на всю своєрідність її психофізичного розвитку [3].

Життя вимагає від сучасного логопеда інноваційної діяльності, нетрадиційних підходів у навчанні й вихованні підростаючого покоління. Інноваційна діяльність – це самовдосконалення та самоосвіта. Щоб бути інноваційним педагогом необхідно насамперед не боятись та позбутися комплексів, що заважають діяти інноваційно [4].

Професійна компетентність учителя-логопеда являє собою інтегративну якість фахівця, який виявляє готовність максимально ефективно здійснювати діагностику, корекційно-превентивне навчання та особистісний розвиток осіб з вадами мовлення [2, с. 8]. На думку Ю. Пінчук професійна компетентність учителя-логопеда [там само] охоплює:

- соціально-особистісну компетентність (професійні мотиви, інтерес до діяльності, професійно значущі риси особистості, професійна свідомість, професійні здібності);
- теоретичну компетентність (психолого-педагогічні, спеціальні та міждисциплінарні, науковий світогляд);
- практично-методичну компетентність (гностичні, орієнтаційні, прогностичні, проєктивні, корекційні, організаційні, інформаційні, комікативні, перцептивні та рефлексивні вміння).

А науковець О. Мартинчук у структурі компетентності логопеда виокремлює такі компоненти: діагностико-аналітичний, конструктивно-організаторський, дидактичний, корекційно-розвивальний, виховний, комунікативно-мовленнєвий, трансформаційний [1].

Сучасний логопед повинен володіти педагогічним гуманізмом (довіра та повага до дітей); емпатійним розумінням дитини (прагнення і вміння відчувати іншого як себе, сприймати їх позиції та розуміти внутрішній світ); співробітництвом (поступове перетворення дітей на співтворців корекційного процесу); діалогізмом (уміння підтримувати діалог та надавати дитині рівні права в ньому); особистісною позицією (творче самовираження, за якого логопед постає перед дітьми не як позбавлений індивідуальності, а той, який

оволодів компетентностями, які дають можливість справлятися з різними логопедичними ситуаціями) (Л. Черніченко [4]).

Професійна підготовка учителів-логопедів має бути спрямована на збагачення здобувачів спеціальної освіти комплексом знань про особливості розвитку дітей з порушеннями мовлення, на методики використання технології особистісно орієнтованого підходу до педагогічної взаємодії з такими дітьми з урахуванням їхніх вікових та індивідуальних особливостей, соціальних чинників тощо, про способи, методи та форми психологічної підтримки дітям з порушеннями в розвитку мовлення. Адже специфіка корекційно-логопедичного супроводу осіб з порушеннями мовлення полягає в поліфункціональності та багатоаспектності.

У процесі професійної підготовки логопеди повинні навчитися володіти всіма техніками арт-терапії, зокрема такими, як: бібліотерапія (корекція за допомогою читання); вокалотерапія (корекція співом); ізотерапія (корекція за допомогою образотворчого мистецтва); імаготерапія (корекція і розвиток за допомогою образів та засобів театралізації); казкотерапія (корекція через інсценування казок); кінезіотерапія (логопедична та фонетична ритміка); музикотерапія (корекція через сприйняття музики); пісочна терапія (розвиток дрібної моторики).

Логопеди працюють безпосередньо з людьми, тому практичні навички є надзвичайно важливими, й андрагогічний підхід надає більше можливостей для практичної підготовки. Логопеди повинні постійно оновлювати свої знання, оскільки галузь логопедії постійно розвивається, й андрагогіка сприяє формуванню навичок самонавчання та самовдосконалення.

Практичні завдання для студентів у процесі професійної підготовки – максимально наближені до реальних професійних ситуацій, що дозволяє їм закріпити теоретичні знання на практиці. Окрім того, здобувачі мають можливість самостійно вивчати новий матеріал, проводити дослідження, готувати презентації, що сприяє їхньому професійному саморозвитку та самовдосконаленню. Оскільки галузь логопедії постійно розвивається, логопеди повинні постійно оновлювати свої знання, саме андрагогіка сприяє формуванню навичок самонавчання та самовдосконалення.

Андрагогічний аспект у підготовці вчителів-логопедів передбачає активну участь здобувачів спеціальної освіти в розробці навчальних програм, виборі теми дослідження, способів презентації результатів своїх наукових робіт тощо. Навчання відбувається з оперттям на попередній досвід роботи здобувачів, на їхні практичні вміння. Здобувачі шукають рішення проблемних ситуацій, що сприяє розвитку критичного мислення та творчих здібностей; відбувається співпраця між викладачами та студентами, а також між самими студентами, що сприяє обміну досвідом і знаннями.

Серед практичних навичок, якими має володіти сучасний вчитель-логопед, виокремлюємо: здатність до діагностики мовленнєвих порушень, проведення логопедичного обстеження, аналізу отриманих даних та складання індивідуальних програм корекції; вміння проводити корекційну роботу, заняття з дітьми, які мають різні мовленнєві порушення; навички використання

різноманітних дидактичних матеріалів та ігор; здатність до взаємодії з батьками, вчителями та іншими фахівцями; вміння вести документацію, складати логопедичні паспортів, протоколи обстеження, індивідуальні програми корекції тощо.

Важливими у цьому контексті є особистісні якості здобувачів, зокрема: терпіння та емпатія, здатність до тривалої та систематичної роботи з дітьми, розуміння їхніх особливостей та емоційного стану; комунікабельність, вміння встановлювати контакт з дітьми, батьками та колегами; креативність у корекційно-розвивальній діяльності; високий рівень відповідальності за результати своєї праці.

Отже, андрагогічний аспект у професійній підготовці вчителів-логопедів реалізується шляхом впровадження в освітній процес групових форм роботи, дискусій, ділових ігор, кейс-методу, творчо-комунікативних проєктів, тренінгів, круглих столів, презентацій, проведення занять у логопедичних кабінетах, інклюзивних класах та групах в закладах дошкільної освіти, в спеціальних школах, співпраця з досвідченими логопедами, використання різних освітніх онлайн-платформ, цифрових додатків, онлайн-ресурсів тощо.

Література

1. Мартинчук О. В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі : монографія. Київ : «Видавництво «Центр учбової книги», 2018. 430 с.

2. Пінчук Ю. В. Система професійної компетентності вчителя-логопеда : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03. Київ, 2005. 22 с.

3. Рібцун Ю. В. Науково-теоретичні аспекти професійної діяльності вчителялогопеда. *Логопед.* 2012. № 1 (13) січень. С. 2–7.

4. Черніченко Л. А. Теорія і практика професійної підготовки логопедів до інноваційної діяльності в інклюзивній дошкільній освіті : монографія. Умань : Візаві, 2021. 188 с.

Лі Мяо, Кунтай

SWOT-АНАЛІЗ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ

Інформатизація освітньої діяльності відіграє важливу роль у процесі підготовки майбутніх вчителів, виступаючи як інструмент реалізації реформи педагогічної освіти. Очевидно, що вдосконалення методів та оновлення змісту педагогічної освіти неможливе без застосування новітніх інформаційних та цифрових технологій у навчанні.

Процес моделювання педагогічних явищ і процесів завжди пов'язаний зі складнощами співвідношення ідеальних уявлень про ці явища та реальні можливості їх реалізації у навчальному процесі освітньої організації у зв'язку з наявними насправді ризиками, обмеженнями, дефіцитами матеріально-технічних можливостей тощо. Тому перш ніж впроваджувати будь-які

КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН	
Долженков О. БЕЗПЕКОВІ МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ	45
Лу Зежуй ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	47
Маряніна Е. ОЦІНКА СТАНУ ОСВІТИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	50
Оксенюк К. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	51
Пей Шань ОСВІТНЯ НЕРІВНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ	53
Ручкіна М., Ма Сіньюань ЕКСПЕРТИЗА В ОСВІТІ: ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ	56
Секція 3	
Ван Хон НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВ ВЛАСНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КНР	60
Гладка В. ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ	62
Дубель В. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	66
Секція 4	
Вербицька В. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	69
Головатюк І. АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У ЗВО	71
Дяченко І. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 061 ЖУРНАЛІСТИКА	73
Дяченко М. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО	76